

ΘΕΜΑ: ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

1. Η άμεση θέσπιση Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας είναι αναγκαία αφενός για την εκλογίκευση των σχέσεων πολίτη και διοίκησης και αφετέρου για την εύρυθμη λειτουργία της .

2. Για το σκοπό αυτό συγκροτήθηκε Ειδική Επιτροπή με βάση το άρθρο 8 παρ. 1 του Ν. 2225/1994, η οποία επεξεργάστηκε νομοσχέδιο προς ψήφιση με τη διαδικασία των Κωδίκων (άρθρο 76 παρ. 6 Συντ.).

3. Το σχέδιο της Επιτροπής αποτελεί αντικείμενο επιμελημένης επεξεργασίας, προσανατολίζεται δε σε σύγχρονες αντιλήψεις που επικράτησαν τις τελευταίες δεκαετίες σε ορισμένα κράτη της Ευρώπης και τις ΗΠΑ. Από την άποψη αυτή, οι προτεινόμενες καινοτομίες του θα μπορούσαν να θεωρηθούν ευπρόσδεκτες.

4. Η οριοθέτηση του έργου της στο νόμο είναι ευρεία. Υπό την έννοια αυτή, είχε τη δυνατότητα - όπως και έπραξε - να κινηθεί με πλήρη ελευθερία. Εύλογοι “φραγμοί” στις επιλογές της θα μπορούσαν να αναζητηθούν ιδίως στην παγιωμένη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Επίσης θα ήταν σωστό να επιδείξει μεγαλύτερη αυτοσυγκράτηση στη ρύθμιση ζητημάτων που είτε δεν ανάγονται στη διοικητική διαδικασία είτε έχουν μικτό χαρακτήρα, δηλαδή καταλαμβάνουν ζητήματα ουσίας και διαδικασίας.

5. Προβληματισμό προκαλεί το γεγονός, ότι ορισμένες επιλογές του σχεδίου είτε απομακρύνονται από τις πάγιες θέσεις της νομολογίας του ΣτΕ είτε καταλαμβάνουν εξολοκλήρου ή εν πολλοίς προβλήματα ουσιαστικού Διοικητικού Δικαίου. Στο έγγραφο του Προέδρου κ. Β. Μποτόπουλου εκτίθενται πολλά χαρακτηριστικά παραδείγματα. Η νομολογία του Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου δεν πρέπει ασφαλώς να θεωρηθεί “απρόσβλητη” για τη διαμόρφωση των επιλογών του νομοθέτη. Ανάλογες τομές πρέπει ωστόσο να γίνονται με φειδώ, ώστε αφενός να ανοίγονται νέοι δρόμοι για τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης και αφετέρου να αξιοποιούνται δημιουργικά τα πορίσματα της νομολογίας.

6. Εξάλλου, ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας δεν πρέπει να περιλαμβάνει ρυθμίσεις που ανάγονται στο ουσιαστικό διοικητικό δίκαιο. Εξαίρεση θα ήταν δυνατόν να αποτελέσουν διατάξεις μικτού χαρακτήρα που δεν επιφέρουν πάντως ρωγμές σε όσα διδάσκει η Επιστήμη και δέχεται σχετικά η νομολογία.

7. Η ένταξη στο σχέδιο δέσμης διατάξεων για τις διοικητικές συμβάσεις συνιστά ιδιαίτερο πρόβλημα. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι σχετικές διατάξεις, ενόψει του βαθμού ανάπτυξης του διοικητικού δικαίου στη χώρα μας, δεν θα έπρεπε να ανήκουν σε αυτό το

νομοθέτημα. Τα συναφή προβλήματα είναι σχετικά νέα, δεδομένου ότι προ ολίγων μόλις ετών άρχισε να ασχολείται με αυτά η θεωρία του δημοσίου δικαίου και η νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων. Θα ήταν γι' αυτό άκαιρο, οι διαγραφόμενες εξελίξεις να επενδυθούν από τώρα σε νόμο.

8. Ενόψει όσων επισημάνθηκαν προηγουμένως θα έπρεπε το σχέδιο να υποβληθεί σε νέα επεξεργασία, την οποία θα μπορούσε καταρχήν να πραγματοποιήσει η ίδια Επιτροπή. Το εγχείρημα παρουσιάζει πάντως δυσκολίες, διότι πρέπει να αναθεωρήσει βασικές επιλογές της. Ως εναλλακτική λύση προβάλλει η συγκρότηση, με θέσπιση ειδικής διάταξης νόμου, Αναθεωρητικής Επιτροπής. Η εκδοχή αυτή θα καθυστερούσε όμως τη θέσπιση Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Αθήνα, 18 Νοεμβρίου 1996